Työ- ja elinkeinoministeriö, Suomen Pysyvä Edustusto Bryssel EUE

NEUVOSTORAPORTTI TEM2019-00318

Holm Mikko(UM), Känkänen Janne(TEM), Rihto-Kekkonen Johanna(TEM), Haapsaari Jani(TEM)

21.05.2019

Asia

Epävirallinen kilpailukykyministereiden (sisämarkkina, teollisuus) kokous 3.5.2019 Bukarestissa

Kokous

Epävirallinen kilpailukykyministerikokous 03.05.2019 - 03.05.2019

Bukarestissa pidettiin 3.5.2019 epävirallinen kilpailukykyministerikokous. Suomea kokouksessa edusti elinkeinoministeri Mika Lintilä. Kokouksessa keskusteltiin PK-yrityspolitiikan merkityksestä Euroopan kilpailukyvylle, teollisuus- ja sisämarkkinapolitiikasta sekä ilmastonmuutoksen hillinästä ja energiaintensiivisestä teollisuudesta.

Ministerit kävivät epävirallisen politiikkakeskustelun PK-yrityspolitiikan merkityksestä Euroopan kilpailukyvylle. Teema on yksi Romanian EU-puheenjohtajuuskauden prioriteeteista.

Monet jäsenvaltiot pitivät tärkeänä, että EU:lla on strateginen PK-yrityspolitiikka koskeva ohjelma. Keskeisinä elementteinä PK-yritysten toimintamahdollisuuksien kehittämisessä pidettiin PK-yritysten toimintamahdollisuudet huomioivaa sääntelyä. Osa jäsenvaltioista piti tärkeänä huolehtia myös siitä, että EU-sääntelyn täytäntöönpanossa sääntelyyn ei lisätä kansallisia vaatimuksia.

Useat jäsenvaltiot näkivät tarpeellisena kehittää PK-yritysten mahdollisuuksia rahoituksen saamiseen, myös riskipääoman saamiseen. Lisäksi pidettiin tarpeellisena, että eurooppalainen PK-yrityspolitiikka edistää tehokkaammin PK-yritysten kykyä sopeutua digitalisaatioon sekä kehittää sähköistä liiketoimintaa.

Monet painottivat, että eurooppalaisella PK-yrityspolitiikalla olisi pyrittävä lisäämään myös yleistä yrittäjyysmyönteistä henkeä Euroopassa. Yhtenä keinona pidettiin yrittäjyyskasvatuksen lisäämistä kouluissa sekä yleisten yrittäjyyteen liittyvien taitojen opettamista.

Useat jäsenvaltiot tunnistivat myös PK-yritysten haasteen kasvaa (scale-up) Euroopassa ja korostivat, että eurooppalaisen PK-yritysstrategian on tuettava tätä kasvua. Lisäksi muistutettiin, että PK-yritysten tietoisuutta EU:n vapaakauppasopimuksista tulisi lisätä, jotta liiketoimintamahdollisuuksia ei jäisi turhaan käyttämättä.

Muutamat jäsenvaltiot myös pitivät eurooppalaista PK-yrityksen määritelmää nykyoloihin sopimattomana ja katsoivat, että määritelmää olisi kehitettävä esimerkiksi siten, että se huomioisi yksionomaan liikevaihdon.

Lounaskeskustelun aiheena oli ilmastonmuutoksen hillintä ja energiaintensiivinen teollisuus. Käydyssä keskustelussa pidettiin teollisuuden roolia ilmastotavoitteiden (ja ilmastoneutraalisuuden) saavuttamisessa keskeisen tärkeänä. Erityisesti keskusteltiin siitä, kuinka eurooppalainen teollisuus voi vähentää CO2-päästöjään ja samanaikaisesti säilyttää kilpailukykynsä suhteessa EU:n ulkopuolisiin toimijoihin.

Keskustelussa nousi vahvasti esille tutkimus- ja innovaatiotoiminnan, teollisten prosessien sekä puhtaisiin teknologioihin tehtävien investointien merkitys siirtymisessä ilmastoneutraaliseen talouteen. Osa jäsenmaista

painotti myös siirtymän aiheuttamia taloudellisia rasitteita ja yhteiskunnallisia kustannuksia, kun taas toiset jäsenmaat toivat esille ilmastoneutraalisuuteen siirtymisen välttämättömyyden ja mahdollisuuden luoda uusista teknologioista kilpailuetua eurooppalaiselle yritystoiminnalle.

Ministerit kävivät epävirallisen politiikkakeskustelun teollisuus- ja sisämarkkinapolitiikasta. Teollisuuspolitiikka on yksi Romanian EU-puheenjohtajakauden prioriteeteista.

Monet jäsenvaltiot painottivat, että EU:lla pitää olla kokonaisvaltainen lähestymistapa teollisuus- ja sisämarkkinapolitiikkaan niin, että digitalisaation tuomat mahdollisuudet saadaan käyttöön parhaalla mahdollisella tavalla. Osa jäsenvaltioista toi myös esiin, että sisämarkkinoiden johdonmukaiseen täytäntöönpanoon pitäisi panostaa nykyistä enemmän.

Useat jäsenvaltiot totesivat, että EU:n pitää mahdollistaa yrityksille sellainen toimintaympäristö, että ne voivat kasvaa ja skaalautua nykyistä paremmin ja näin päästä mukaan tärkeisiin globaaleihin arvoketjuihin pärjätä kilpailussa EU:n ulkopuolisten suurten toimijoiden kanssa.

Monet painottivat myös yhtenäisten eurooppalaisten palvelumarkkinoiden kehittämisen tärkeyttä, koska palvelujen osuus myös valmistavan teollisuuden arvonluonnista on merkittävä ja kasvaa jatkuvasti.

Yleisesti oltiin myös sitä mieltä, että innovaatioihin ja start-up yritysten toimintamahdollisuuksiin pitää panostaa enemmän.

Lisäksi moni jäsenvaltio korosti puheenvuorossaan, että yksityisten investointien osuutta yrityksissä täytyisi saada lisättyä. Toisaalta yritysten mahdollisuuksia saada rahoitusta pitäisi edistää niin, että rahoituksen saaminen olisi nykyistä helpompaa ja nopeampaa.

Suomen edustajat

Elinkeinoministeri Mika Lintilä, erityisasiantuntija Nina Alatalo, johtaja Janne Känkänen, neuvotteleva virkamies Johanna Rihto-Kekkonen, erityisasiantuntija Mikko Holm, viestintäasiantuntija Anniina Lehtonen ja yritysedustaja Ulla Kruhse-Lehtonen.

Asiakirjat

Puheenjohtajan epävirallinen keskusteluasiakirja 1) Entrepreneurship, SMEs, start-up and scale-up companies - their contribution to the EU competitiveness, 2) Single Market – An integrated approach in support of industry and for a better implementation and enforcement of Single Market rules, 3) Roadmap of the European energy intensive industries.

Liitteet

Viite

Asiasanat	kilpailukyky, kilpailukykyneuvosto, teollisuus, sisämarkkinat
Hoitaa	**TEM, UM**
Tiedoksi	EUE, LIIVI, LVM, MMM, OKM, OM, PLM, SM, STM, VM, VNK, VTV, YM